

Stosunek do szczepień i postrzeganie polityki rządu w październiku

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Trend wzrostowy liczby zakażeń koronawirusem nadal się utrzymuje. W październikowym badaniu¹, jak co miesiąc, zapytaliśmy respondentów o obawy przed zakażeniem się koronawirusem, ocenę polityki rządu wobec epidemii oraz stosunek do szczepień przeciw COVID-19. Od 24 września wszystkie osoby, które ukończyły 50 lat, po upływie przynajmniej 6 miesięcy od pełnego zaszczepienia, mogą otrzymać dawkę przypominającą. Natomiast od początku września trzecią dawkę szczepionki mogą już otrzymywać osoby z poważnymi zaburzeniami odporności, m.in. leczone onkologicznie, po przeszczepach, z niedoborem odporności lub zakażone HIV. W naszym sondażu sprawdziliśmy również, jakie jest zainteresowanie przyjęciem dawki przypominającej wśród osób powyżej 50 roku życia.

OBAWY PRZED ZARAŻENIEM SIĘ KORONAWIRUSEM

W stosunku do września wzrosły nieco obawy przed zakażeniem się koronawirusem. Obecnie ponad połowa respondentów (51%, wzrost o 3 punkty procentowe) obawia się zakażenia koronawirusem, natomiast mniej niż co drugi nie wyraża takich obaw (48%, spadek o 4 punkty). Od czerwca poziom obaw jest stabilny – mniej więcej połowa dorosłych Polaków obawia się zakażenia koronawirusem, a druga połowa nie wyraża takich obaw.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (377) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

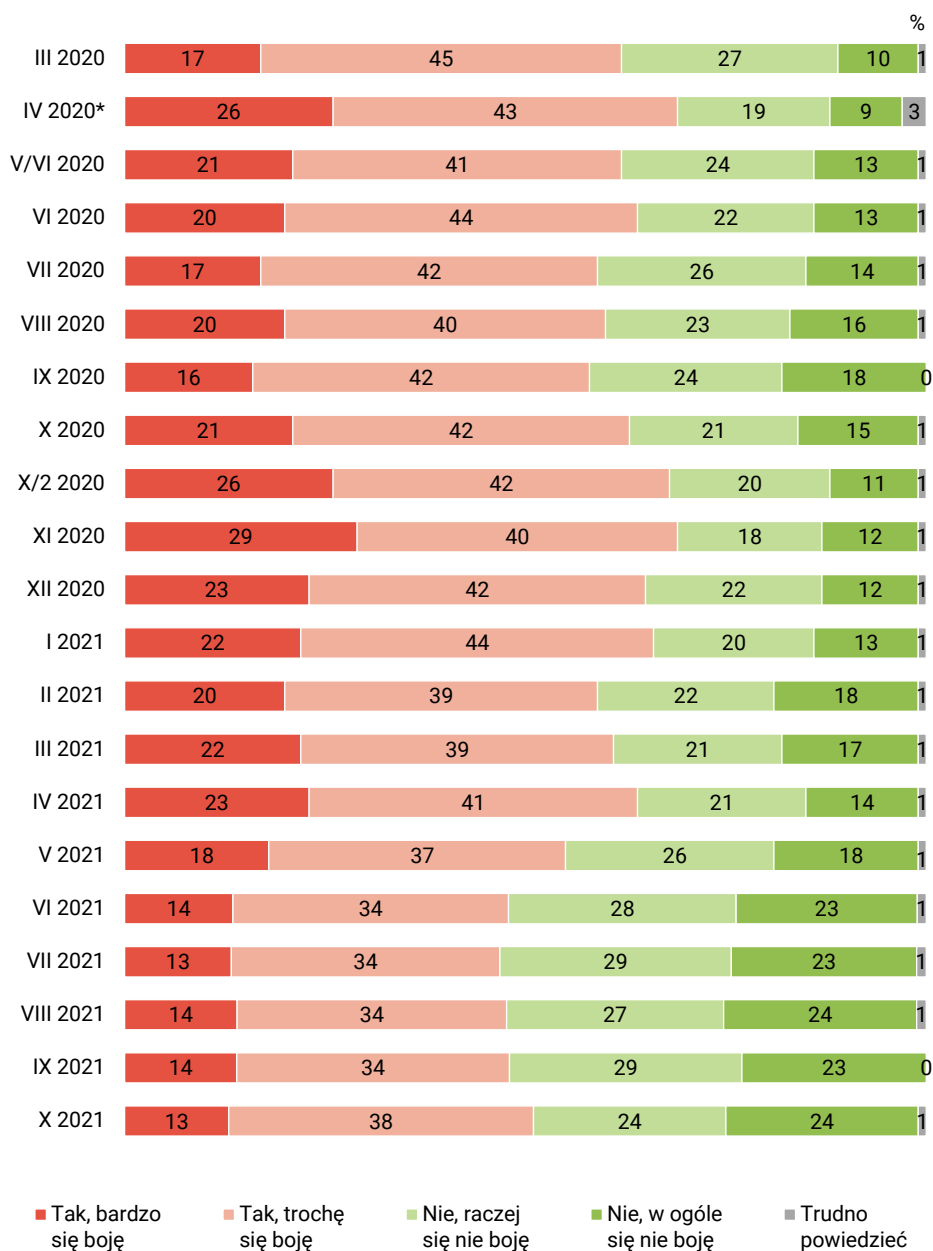
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 października 2021 roku na próbie liczącej 1161 osób (w tym: 55,2% metodą CAPI, 28,9% – CATI i 15,9% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?

* Badanie przeprowadzone w czasie lockdownu na próbie internautów

Z analizy wynika, że obawy przed zakażeniem się koronawirusem zależą przede wszystkim od wieku respondentów. Wśród młodszych ankietowanych, do 45 roku życia, obawiający się zakażenia są w mniejszości (od 32% do 40% w zależności od kategorii wiekowej), wśród starszych – ponad połowa boi się zakażenia, najwięcej wśród badanych w wieku od 65 lat (70%).

TABELA 1

Wiek	Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?		
	Tak, boję się*	Nie, nie boję się**	Trudno powiedzieć
	w procentach		
18–24 lata	32	68	0
25–34	32	67	2
35–44	40	58	2
45–54	53	46	1
55–64	69	30	1
65 lat i więcej	70	29	1

* Połączone zostały kategorie „Tak, bardzo się boję” i „Tak, trochę się boję”

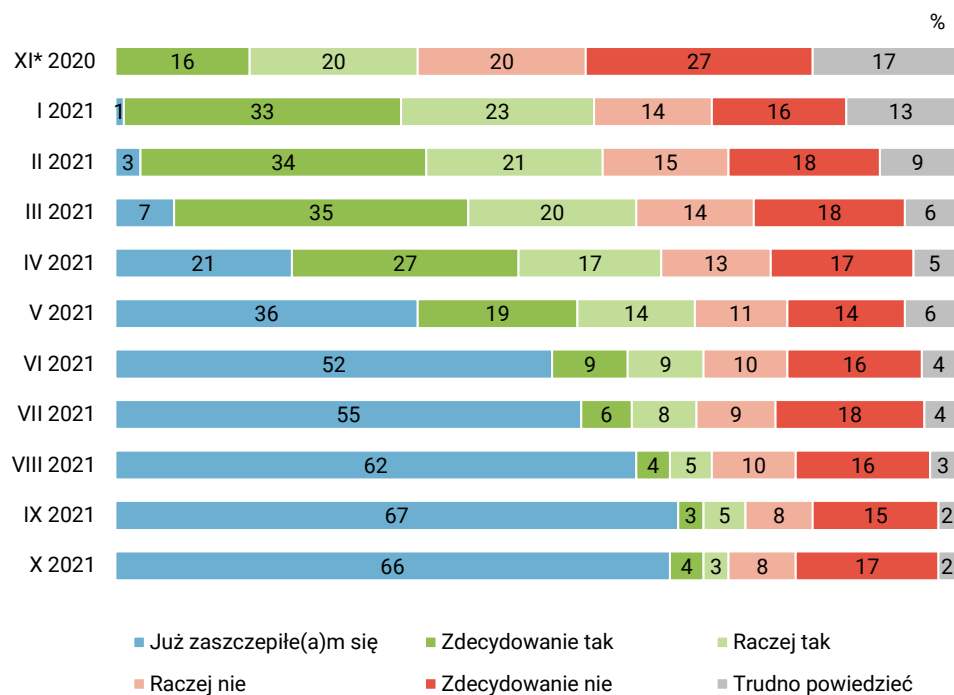
** Połączone zostały kategorie „Nie, raczej się nie boję” i „Nie, w ogóle się nie boję”

STOSUNEK DO SZCZEPIEŃ PRZECIW COVID-19

Podobnie jak we wrześniu dwie trzecie badanych zadeklarowało, że zaszczepili się przynajmniej jedną dawką (66%, różnice w stosunku do pomiaru wrześniowego mieszczą się w granicach błędu statystycznego), 7% zamierza się jeszcze zaszczepić, a co czwarty nie deklaruje takiego zamiaru.

CBOS

RYS. 2. Czy chciał(a)by Pan(i) zaszczepić się przeciw COVID-19?

* W listopadzie, gdy szczepionka przeciw COVID-19 nie była jeszcze dostępna, treść pytania była następująca: „Gdyby była dostępna szczepionka przeciw COVID-19, to czy zaszczepił(a)by się Pan(i) przeciw tej chorobie?”

Z analizy zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika, że większy odsetek zaszczepionych notujemy wśród starszych respondentów, w wieku 45 lat lub więcej (74%–78% w zależności od kategorii zaszczepionych przynajmniej jedną dawką), wśród osób mieszkających w większych miejscowościach (81% mieszkańców największych miast), lepiej wykształconych (73% absolwentów wyższych uczelni), badanych o dochodach wynoszących co najmniej 2000 zł na osobę w gospodarstwie domowym (75%–78% w zależności od kategorii).

Z kolei brak zamiaru zaszczepienia się częściej niż inni deklarują ankietowani w wieku 18–44 lata (33%–39% w zależności od kategorii), osoby mieszkające na wsi (29%) lub w miastach liczących do 100 tys. mieszkańców (27%), z wykształceniem co najwyżej średnim (26%–29% w zależności od kategorii) oraz respondenci o najniższych dochodach *per capita* – do 999 zł (41%).

TABELA 2

Wiek	Czy chciał(a)by Pan(i) zaszczepić się przeciw COVID-19?			
	Tak	Nie	Już zaszczepiłem(a) się	Trudno powiedzieć
	w procentach			
18–24 lata	7	33	58	2
25–34	7	39	52	3
35–44	7	34	56	3
45–54	5	17	76	1
55–64	7	18	74	1
65 lat i więcej	7	13	78	1

Nastawienie do szczepień bardzo wyraźnie zależy od obaw związanych z zakażeniem koronawirusem. Osoby mniej obawiające się zakażenia, częściej mają niechętny stosunek do szczepień, natomiast badani wyrażający więcej obaw mają do szczepień nastawienie bardziej przychylne.

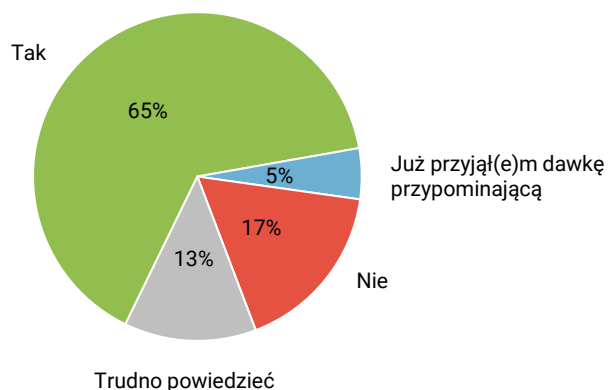
TABELA 3

Czy Pan(i) osobiście boi się zarażenia koronawirusem?	Czy chciał(a)by Pan(i) zaszczepić się przeciw COVID-19?			
	Tak	Nie	Już zaszczepiłem(a) się	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Tak, bardzo się boję	7	15	76	1
Tak, trochę się boję	9	13	75	3
Nie, raczej się nie boję	6	31	61	3
Nie, w ogóle się nie boję	4	43	53	0

Niemal wszyscy respondenci w wieku 50 lat lub więcej, którzy przyjęli pierwszą dawkę szczepionki, są już w pełni zaszczepieni (96%). Zdecydowana większość z nich ma pozytywne nastawienie do szczepień przypominających. Niewielka część spośród nich (5%) już przyjęła dawkę przypominającą, a dwie trzecie (65%) zamierza ją przyjąć. Mniej niż co piąty badany (17%) nie zamierza skorzystać z tej formy dodatkowego uodpornienia, a co ósmy (13%) nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

RYS. 3. Osoby, które ukończyły 50 lat mogą otrzymać przypominającą szczepionkę Pfizer/BioNTech. Czy zamierza Pan(i) przyjąć taką dawkę?

ODPOWIEDZI BADANYCH W PEŁNI ZASZCZEPIONYCH W WIEKU 50+ (N=397)

JAK RZĄD RADZI SOBIE ZE ZWALCZANIEM EPIDEMII?

W opiniach o działaniach rządu mających na celu zwalczanie epidemii oceny pozytywne wciąż przeważają nad negatywnymi (53% wobec 39%). Co trzynasty badany (8%) nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Postrzeganie działań rządu w tym obszarze od maja 2021 roku utrzymuje się na stabilnym poziomie, a w ocenach ankietowanych zadowolenie przeważa nad niezadowoleniem.

Pozytywne opinie o działaniach rządu mających na celu walkę z epidemią koronawirusa częściej wyrażają starsi respondenci (72% badanych w wieku 65 lat lub więcej) oraz osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (64%). Natomiast negatywnie działalność rządu w tym obszarze oceniają najmłodszy ankietowani (63% badanych w wieku 18–24 lata) oraz badani z wykształceniem średnim (43%) lub wyższym (45%).

Oceny działań urzędującego gabinetu w walce z epidemią wyraźnie zależą od poglądów politycznych i preferencji partyjnych. Ponadprzeciętnie często pozytywnie postrzegają je badani identyfikujący się z prawicą (76%), a w potencjalnych elektoratach partyjnych – wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (wraz z Solidarną Polską). Z kolei respondenci o lewicowych poglądach politycznych (61%), a także sympatycy ugrupowań opozycyjnych w większości oceniają je negatywnie.

RYS. 4. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?

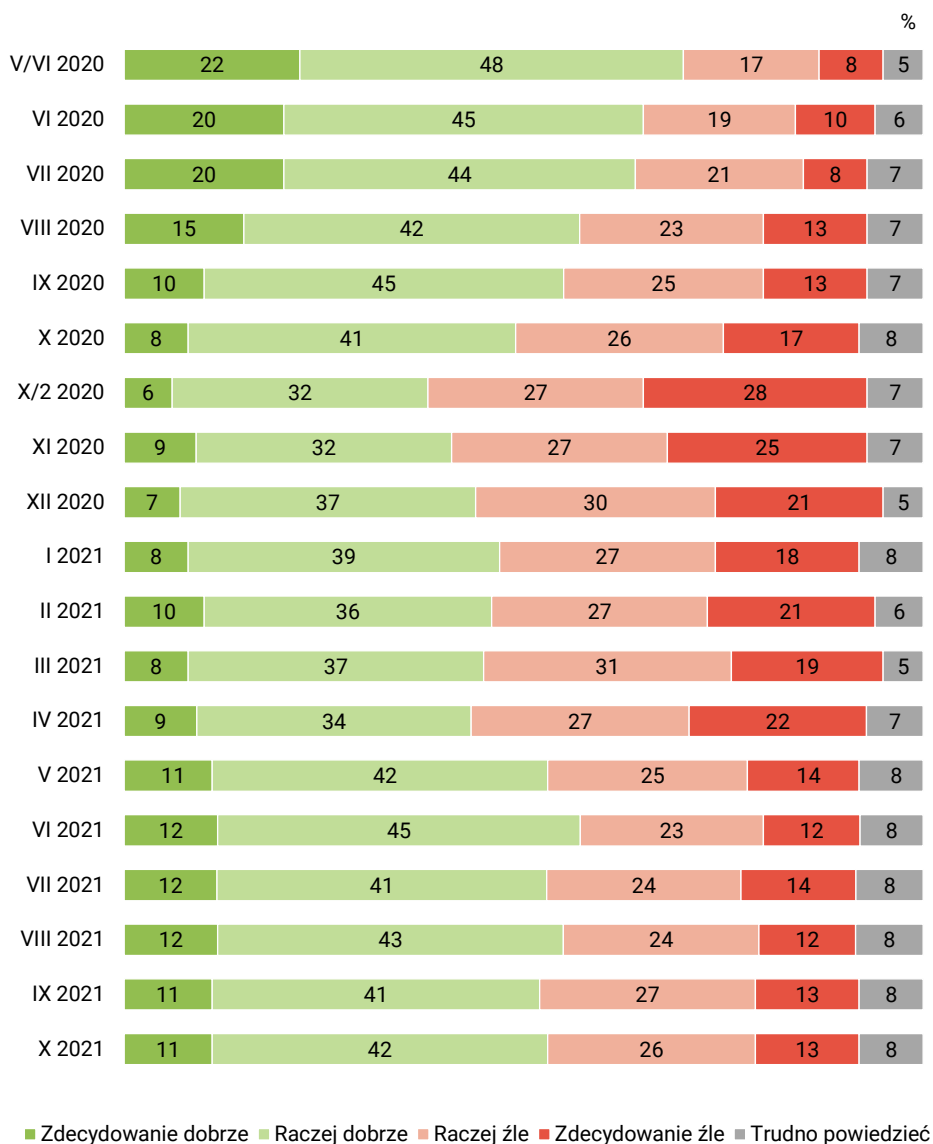

TABELA 4

Potencjalne elektoraty	Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) działania rządu mające na celu walkę z epidemią koronawirusa w Polsce?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską)	88	9	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	28	64	8
Polska 2050 Szymona Hołowni	27	69	4
Koalicja Obywatelska	27	63	10
Lewica*	19	78	3

* Uwaga, niewielka liczebność elektoratu tego ugrupowania w próbie

W stosunku do września minimalnie wzrosły obawy związane z zakażeniem koronawirusem. Pomimo niewielkiego wzrostu obaw można zauważyć, że od czerwca ich poziom utrzymuje się na relatywnie stabilnym poziomie: mniej więcej połowa badanych obawia się zakażenia, a pozostali nie wyrażają takich obaw. Od kilku miesięcy na stabilnym poziomie utrzymuje się również ocena działań rządu podejmowanych w celu zwalczania epidemii. Od maja respondenci postrzegający pozytywnie działania urzędującego gabinetu w tym obszarze przeważają nad niezadowolonymi. Od tego czasu odsetek badanych deklarujących niechętny stosunek do szczepień praktycznie nie zmienia się. Co czwarty dorosły Polak nie zamierza skorzystać z tej formy uodpornienia.

Opracowała

Małgorzata Omyła-Rudzka